

Kyrkliga källor

Av de kyrkliga källorna gällande Vårdnäs finns **vigselboken** och en **brudkronelängd**, d.v.s. en längd över uthyrningen av brudkronan, redan tidigare avskriven. De finns tillgängliga på ÖGF:s hemsida. Den version av vigselboken som finns här är betydligt uppdaterad i förhållande till den första versionen, med en mängd identifieringar av bristfälligt angivna brudpar. En varning måste dock utfärdas för dessa identifieringar ta dem inte för givna, utan kontrollera dem så mycket ni kan. Jag gör ständiga uppdateringar och ändringar i denna längd, och funderade på att utesluta identifieringarna över huvud taget. Slutligen bestämde jag mig dock för att ta med dem, eftersom många av dem är ganska väl underbyggda och det kan hjälpa andra forskare. I texten finns hänvisning till källan med beviset för identifieringen. Där står också ibland "egen forskning". Med det menar jag bara att det är något jag kommit fram till i min egen forskning och att det är för långt att skriva ut. (Det går förstås bra att fråga mig om det.) Brudkronelängden är en avskrift, däremot inte vigselboken, som består av utsnitt och avskrift.

Flyttlängden är också en avskrift, med samma [principer för stavning](#) som beskrivits i avsnittet om mantalslängderna. De är, precis som vigselboken, skrivna i den ordning de förekommer i kyrkoböckerna. Det finns dock en detaljerad innehållsförteckning med sidangivelser som gör det lätt att hitta i den.

Dödboken består precis som vigselboken delvis av avskrifter, delvis av utsnitt. Trots kontroll mot originalet återstår en del osäkra tolkningar. De markeras med frågetecknet, och partier som är oläsliga med [...]. Även rekonstruerade ord markeras med hakparentes, t.ex. [Joh]annes.

De första 34 åren av **födelse- och dopboken** skrevs ursprungligen av i detalj av Björn Bergström, Rimbo. Jag har nu kompletterat den t o m 1810. Texten är kontrollerad mot originalet.

Kyrkans **saköreslängd** sträcker sig mellan åren 1699 och 1766. Främst handlar det om böter för lönskaläger och otidigt sänglag, vilket kan ge intressanta upplysningar om man exempelvis letar efter oäkta barns fäder.

Två **bänklängder** finns bevarade i Vårdnäs' kyrkoböcker, och finns med här som avskrifter.

Jag har även i min forskning gått igenom andra socknars källmaterial och då passat på att göra en del anteckningar om **Vårdnäs-bor i "förskingringen"**. Det som finns med här är flyttande och vigda i andra socknar. Alla kompletterande bidrag i den vägen från andra forskare är välkomna!

Till de kyrkliga källorna hör även Domkapitlets arkiv. Här har jag hämtat materialet om **kyrkoherdevalet 1741** och en del utsnitt ur brev mellan Domkapitlet och prästerna i Vårdnäs.

När det gäller dödboken har jag gjort en del intressanta och roliga **bearbetningar** av materialet, som finns tillgängliga här i form av tabeller och diagram.